Európai Ombudsman

Ezt az oldalt gépi fordítással [Link] *fordították le. A gépi fordításokban előfordulhatnak az egyértelműséget és a pontosságot potenciálisan csökkentő hibák; az ombudsman nem vállal felelősséget az esetleges eltérésekért. A legmegbízhatóbb és jogilag korrekt tájékoztatásért olvassa el a fenti linken található, angol nyelvű forrásverziót. Bővebb információért tekintse meg* nyelvi és fordítási politikánkat [Link].

Az európai ombudsman határozata az Európai Bizottság által finanszírozott GMO-kockázatértékelési projektben fennálló állítólagos összeférhetetlenségekről szóló 437/2015/ZA panaszról - 437/2015/ZA. sz. ügyben hozott határozata

Határozat

Ügy 437/2015/ZA - **Vizsgálat megindítása** 15/04/2015 - **Határozat** 28/07/2016 - **Érintett intézmények** Európai Bizottság (Nem történt hivatali visszásság) |

Az ombudsman megvizsgálta az ügyet. Egyetértett a Bizottsággal abban, hogy a tudományos értelmezésbe vagy a tudományos tanulmányok publikációs folyamatába nem szabad beleavatkoznia. Az ombudsman azt is megállapította, hogy az összeférhetetlenséget még nem bizonyítja pusztán az a tény, hogy a projektben részt vevő tudósok és az iparág kapcsolatban állnak egymással. Az ombudsman rámutatott, hogy a Bizottság gyakran finanszíroz olyan projekteket, amelyeket vagy az ipar, vagy az iparhoz szorosan kötődő csoportok hajtanak végre. Az ombudsman mindazonáltal azt javasolta, hogy a Bizottság fontolja meg, hogy teljesebb, alaposabb magyarázatot küldjön a panaszosnak arra, miért véli úgy, hogy az ipar és a GRACE-ben érintett tudósok közötti kapcsolatok nem okoznak összeférhetetlenséget.

Az ombudsman ezenkívül úgy találta, hogy a Bizottság eleget tett a hetedik keretprogramban finanszírozott projektek kiválasztásában érintett szakértő bírálók neveinek közzétételére vonatkozó összes jogi rendelkezésnek. Az átláthatóság további erősítése és a nyilvános felügyelet elősegítése érdekében az ombudsman azt javasolta, hogy a Bizottság a jövőben a hetedik keretprogram tematikus és/vagy területi kategóriáinak megfelelő bontásban tegye közzé a szakértő bírálók nevét. Az ombudsman javasolta továbbá, hogy a bírálók érdekeltségi nyilatkozatait is hozzák nyilvánosságra.

A panasz hátteréről

1. A panasz az Európai Bizottság hetedik keretprogramja (FP7) keretében uniós finanszírozásra kiválasztott projekt finanszírozásával összefüggésben állítólagosan összeférhetetlenségre és a tudományos információk megfelelő értékelésének állítólagos elmulasztására vonatkozik.

2. A GRACE néven ismert projekt (Genetically Modified Organisms Risk Assessment and Communication of Evidence) a GMO-k kockázatértékelésére vonatkozott [1] . A 2011-ben meghirdetett pályázati felhívást követően választották ki uniós finanszírozásra.

3. A panaszos, egy németországi székhelyű kutatóintézet 2013-ban jelentést [2] tett közzé, amelyben rámutatott a GRACE-projekt számos tudományos hiányosságára. Azzal érvelt továbbá, hogy lehetséges összeférhetetlenség áll fenn a GRACE projekt koordinátora és a részt vevő tudósok részvételével.

4. 2014-ben a panaszos levelet intézett a Bizottsághoz, amelyben azt kifogásolta, hogy a Bizottság nem foglalt állást a panaszos 2013. évi jelentésével kapcsolatban. Később felkérte a Bizottságot, hogy tegye közzé azoknak a szakértőknek a nevét, akik a GRACE projektet finanszírozásra választották.

5. A Bizottság válaszában kijelentette, hogy a GRACE projektben részt vevő szakértők kiválasztása magas színvonalon történt, és nem lát okot a projekt tudományos függetlenségének és tudományos hitelességének megkérdőjelezésére. A panaszos nem elégedett a Bizottság válaszával, és ezt a panaszt 2015. március 10-én nyújtotta be az ombudsmanhoz.

A vizsgálat

6. Az ombudsman a következő kérdésekre összpontosítva vizsgálatot indított a panasz ügyében: i) a Bizottság állítólagosan nem adott választ a panaszosnak a projekt eredményeinek tudományos megalapozottságával és a kapcsolódó kiadványnak az *Archives of Toxicology* folyóiratban való függetlenségével kapcsolatos aggályaira, és ii. a Bizottság állítólagos mulasztásai a GRACE projekt objektivitásának és függetlenségének biztosítására, különösen a projekt kiválasztásában részt vevő szakértők teljes átláthatósága tekintetében.

7. A vizsgálat során az ombudsman megkapta az Európai Bizottság véleményét a panaszról, majd ezt követően a panaszosnak a Bizottság véleményére adott észrevételeit. A vizsgálat lefolytatása során az ombudsman figyelembe vette a felek által előterjesztett érveket és véleményeket.

i) A panaszosnak a projekt eredményeinek tudományos megalapozottságával és a kapcsolódó kiadványnak a *Toxikológiai Archívumban*

való függetlenségével kapcsolatos aggályainak állítólagos elmulasztása

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

8. A panaszos nem volt elégedett a Bizottság válaszával a GRACE eredményeinek tudományos folyóiratban, a *Toxikológiai Archívumban* való közzététele előtt lefolytatott szakértői értékelési folyamat integritásával és függetlenségével kapcsolatban tett észrevételeire. A panaszos azzal érvelt, hogy a folyóirat szerkesztője szoros kapcsolatban állt a cikk egyes szerzőivel és az iparral. Ezért úgy érvelt, hogy a kiadvány függetlensége és tudományos megalapozottsága nem biztosított. A Bizottsághoz intézett második levelében a panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy a közzétételt vissza kell vonni, és hogy az újbóli közzétételt csak szigorú szakértői értékelési eljárást követően kell mérlegelni. A panaszos azt is kijelentette, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a tanulmányt egy „nem stigmatizált" folyóiratban tegyék közzé a biotechnológiai ágazattal való megkérdőjelezhető együttműködése miatt.

9. A Bizottság válaszában azt válaszolta, hogy a GRACE-tanulmány megtervezése és végrehajtása, valamint a 90 napos takarmányozási kísérletek eredményeinek értelmezése kiterjedt és nyílt konzultáció tárgyát képezte a civil társadalmi szervezetekkel (köztük a panaszossal), az iparral és más érdekelt felekkel. Az eredményeket nyilvánosan hozzáférhetővé tették és a közzététel előtt megvitatták.

10. Ami a tudományos eredmények objektivitását illeti, a Bizottság fenntartotta, hogy a tudományos közösség feladata a különböző megállapítások nyílt vita keretében történő megvitatása. Hangsúlyozta, hogy nem a Bizottság feladata, hogy a különböző tudományos eredmények megkérdőjelezésével vagy összehasonlításával beavatkozzon a tudományos értelmezésbe vagy a közzététel folyamatába. E tekintetben bármely beavatkozást úgy lehet értelmezni, mint egy tudományos folyamatba való politikai beavatkozást, és ellentétes lenne a tudományos szabadság elvével. Ugyanez vonatkozik az *Archives of Toxicology* folyóiratban való közzétételt megelőző szakértői értékelési eljárásra is. A Bizottság azzal érvelt, hogy a közzétételi folyamat a jelentés elkészítéséért és közzétételéért felelős tudósok kezében van, és nem része annak a feladatának, hogy állást foglaljon egy tudományos kiadvány tartalmáról vagy a közzétételt megelőző felülvizsgálati folyamatról.

11. A Bizottság jelezte, hogy tudatában van annak, hogy a panaszosnak címzett és a projekt honlapján közzétett levelében a tanulmány koordinátora pontként foglalkozott a panaszos által feltárt állítólagos tudományos hiányosságokkal. A Bizottság továbbá azzal érvelt, hogy a tudományos vitát megfelelő tudományos platformon keresztül kell folytatni, például az *Archives of Toxicology* folyóirat által rendelkezésre bocsátott platformon keresztül, hogy ösztönözze és megkönnyítse a GRACE eredményeinek nyílt tudományos megvitatását és értékelését.

12. A Bizottság végül azzal érvelt, hogy a panaszos nem bizonyította a közzétételi folyamattal kapcsolatos összeférhetetlenséget. Megjegyezte, hogy a folyóirat főszerkesztője a *Toxikológiai*

Levéltárban közzétett levélben elutasította az állítólagos összeférhetetlenséggel kapcsolatos vádakat.

13. Észrevételeiben a panaszos nem volt elégedett a Bizottság véleményében szereplő kiegészítő magyarázattal.

Az ombudsman értékelése

14. Az ombudsman úgy véli, hogy a Bizottság véleménye megfelelően kezelte a panaszos aggályait. Egyetért a Bizottság azon álláspontjával, hogy nem avatkozhat be az általa finanszírozott tudományos tanulmányok harmadik felek általi közzétételébe. Megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság mindenesetre ellenőrizte, hogy a GRACE projekt tudósai reagáltak-e a panaszos 2013. évi jelentésére. A GRACE koordinátora pontról pontra válaszolt a panaszos tudományos kritikájára, míg a folyóirat szerkesztője válaszolt a panaszosnak a közzététel előtti felülvizsgálat függetlenségének hiányára vonatkozó állításaira. Ezenkívül mindkét választ közzétették a GRACE honlapján.

(II) A GRACE-projekt objektivitása és függetlensége biztosításának állítólagos elmulasztása, különösen a projekt kiválasztásában részt vevő szakértők teljes átláthatóságának biztosítása révén

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

15. A panaszos azzal érvelt, hogy a GRACE projektben részt vevő számos tudós, valamint a projekt tudományos koordinátora szoros kapcsolatban állt a teljes egészében vagy részben a biotechnológiai ágazat által finanszírozott szervezetekkel [3] .

16. A panaszos továbbá azt állította, hogy a jelentésének 2013. áprilisi közzétételét követően a Bizottság nem végezte el az esetleges összeférhetetlenségek megfelelő ellenőrzését. Ezért nem biztosította a GRACE-projekt függetlenségét és tudományos hitelességét. A panaszos azt állította, hogy a GRACE tudósainak értelmezésével ellentétben a panaszos adatai arra utalnak, hogy a géntechnológiával módosított kukoricával táplált patkányok egészségre gyakorolt hatása negatív.

17. A panaszos azzal is érvelt, hogy a Bizottságnak a szakértői értékelők nevének közzétételével kapcsolatos jelenlegi gyakorlata az átláthatóság szempontjából nem megfelelő. A teljes átláthatóság biztosítása érdekében a Bizottságnak a panaszos véleménye szerint nyilvánosságra kell hoznia, hogy mely szakértőket jelölték ki az egyes projektjavaslatok értékelésére. Így például a Bizottságnak közzé kell tennie a GRACE-projekttel foglalkozó szakértői értékelők nevét.

18. Véleményében a Bizottság megismételte azon szándékát, hogy minden általa finanszírozott projekt esetében a lehető legmagasabb szintű normákat biztosítsa. Ennek érdekében nemzetközi szakértői értékelések alapján szakértőket választ ki. Biztosítja továbbá a projektek előrehaladásának rendszeres nyomon követését, és értékeli azok eredményeit.

19. A GRACE-projektnek az iparral való kapcsolatával kapcsolatban a Bizottság rámutatott, hogy a felhívás kifejezetten előírta, hogy a pályázó projekteknek kapcsolatban kell állniuk a meglévő kapcsolódó tevékenységekkel és érdekelt felekkel, többek között az iparral.

20. A Bizottság továbbá azzal érvelt, hogy a hetedik keretprogramhoz hasonlóan a GRACE projektet nemzetközi szakértői értékelési szabványok alapján, magasan képzett független szakértők felhasználásával választották ki. Fenntartotta, hogy független külső szakértők igénybevételével a Bizottság biztosítja, hogy a finanszírozásra kiválasztott pályázatokat pártatlanul és tisztességesen bírálják el. A projektek értékeléséhez használt szakértőket egy adatbázisból választják ki a magánszemélyeknek és az érintett szervezeteknek, például a nemzeti kutatóügynökségeknek, kutatóintézeteknek és vállalkozásoknak címzett nyílt pályázati felhívásokat követően. A szabályok előírják, hogy a szakértőkből álló állomány létrehozása és az egyes pályázatokhoz való hozzárendelése során figyelembe kell venni a kiválasztási kritériumokat és képességeket. A szakértők személyes minőségükben és bármely szervezettől függetlenül dolgoznak [4] .

21. A Bizottság továbbá felsorolta azokat az értékelési és kiválasztási kritériumokat, amelyek a GRACE-projekt értékelését vezérelték [5] . Kijelentette, hogy minden hatályos jogszabályt betartottak, amelynek célja a legmagasabb szintű függetlenség és kiválóság biztosítása. Hangsúlyozta, hogy egy független szakértő kinevezése során a Bizottság minden szükséges lépést megtesz annak biztosítása érdekében, hogy a szakértő ne szembesüljön összeférhetetlenséggel abban az ügyben, amelyről a szakértőnek véleményt kell nyilvánítania [6] .

22. A Bizottság megjegyezte, hogy a vonatkozó szabályok szerint évente közzéteszik a hetedik keretprogram egyes egyedi programjainak értékelési folyamatában részt vevő valamennyi szakértő teljes listáját [7] . A Bizottság megjegyezte továbbá, hogy a program hatálya alá tartozó projektekhez kapcsolódó minden egyes pályázati felhívás esetében nem kötelező közzétenni a szakértők nevét, mivel ez befolyásolná *pártatlanságukat és feddhetetlenségüket, befolyásolná véleményüket és/vagy aláásná a döntéshozatali folyamatot* . A fent említett szabályok alapján és az adatvédelmi követelmények tiszteletben tartása érdekében a Bizottság kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy közzétegye a GRACE-projektet választó szakértők nevét.

23. Észrevételeiben a panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy a Bizottság nem biztosította a GRACE-projekt értékelésében és kiválasztásában részt vevő egyes szakértők függetlenségét. Hangsúlyozta, hogy a szakértők nevét nyilvánosságra kell hozni.

24. A panaszos továbbá azt állította, hogy a Bizottság nem foglalkozott a GRACE-projektben részt vevő vezető tudósok nyilvánvaló és rejtett összeférhetetlenségére vonatkozó állításaival,

annak ellenére, hogy a panaszos a jelentéseiben és a Bizottsággal folytatott egyéb írásbeli kommunikációban egyértelmű bizonyítékokat nyújtott be.

Az ombudsman értékelése

25. A panaszos két különálló, állítólagos összeférhetetlenségi kérdést vet fel. Először is azzal érvel, *hogy* a GRACE-projektet választó személyek összeférhetetlenséget szenvedtek. *Másodszor* azzal érvel, hogy a GRACE projektben részt vevő tudósoknak kapcsolatuk volt az iparral.

26. Az *első* kérdés az, hogy összeférhetetlenség áll-e fenn a GRACE projektet választó szakértők tekintetében. Az ombudsman rámutat arra, hogy összeférhetetlenség áll fenn, ha egy **köztisztviselő vagy** egy közhatalmi szervet a feladataiban segítő személy (például egy közintézménynek tanácsot adó független szakértő) olyan magánérdekekkel rendelkezik, amelyek ellentétesek az érintett hatóság érdekeivel. Az ilyen összeférhetetlenségek elkerülésének oka az, hogy aláássák a hatóság függetlenségét, és megkérdőjelezik a hatóság határozatainak objektivitását.

27. Mindezek alapján az ombudsman rámutat arra, hogy a GRACE projekttel kapcsolatban összeférhetetlenség merülhetett volna fel, ha például a GRACE-projektet választó egyes szakértők kapcsolatban álltak egy érdekelt féllel, például a biotechnológiai ágazattal vagy a GRACE projektben részt vevő tudósokkal.

28. Az aktában azonban nincs bizonyíték arra, hogy a GRACE-projektet választó szakértők összeférhetetlenséget szenvedtek volna. A panaszos úgy véli, hogy a GRACE projektet nem kellett volna finanszírozásra kiválasztani, és ennek megfelelően a finanszírozásra kiválasztott személyeknek összeférhetetlenségi helyzetben kell lenniük. Úgy tűnik, hogy ez nem más, mint egy olyan állítás, amely nem minősül összeférhetetlenségre utaló bizonyítéknak.

29. Az ombudsman rámutat, hogy a Bizottság közzéteszi a Bizottság által a projektek értékelésére használt valamennyi szakértő nevét programonként, témánként és évenként [8] .A Bizottság ezt proaktívan teszi, mivel az 1906/2006/EK rendelet 17. cikkének (5) bekezdése előírja a Bizottság számára, hogy évente egyszer tegye közzé azon független szakértők listáját, akik a hetedik keretprogramban részt vettek a program keretében [9] . A panaszos azonban nem javasolta, hogy a vonatkozó éves listán [10] szereplő személynek olyan érdekeltségei legyenek, amelyek kizárták volna őt a GRACE-projekt értékeléséből.

30. Ebben az összefüggésben az ombudsman megjegyzi, hogy az átláthatóság a legjobb módja az összeférhetetlenség megelőzésének. Minél átláthatóbb a Bizottság a projekteket választó szakértők megnevezését illetően, annál kevésbé valószínű, hogy az összeférhetetlenség észrevétlen marad. Az ombudsman nagyra értékeli, hogy a Bizottság már témánként közzéteszi a hetedik keretprogram projektjeiben részt vevő szakértők listáját. Az ombudsman úgy véli, hogy **a jövőben a** Bizottság fontolóra vehetné azon szakértők nevének közzétételét, akik részt vesznek az egyes projektek értékelésében olyan bontásban, amely

megfelelne a hetedik keretprogram terület- és/vagy témakategóriáinak. Az ombudsman úgy véli, hogy egy ilyen lebontás továbbra is elérné az átláthatóság és a döntéshozatali folyamat védelme, valamint az értékelők közötti kiegyensúlyozott keveréket.

31. Az ombudsman megjegyzi, hogy a hetedik keretprogram közzétett jegyzékei tartalmazzák a szakértők nevét, címét, állampolgárságát, intézményét és tevékenységi területét [11] . Azt javasolja, hogy **a jövőre és a hasonló programokra** [12] a Bizottság is tegye közzé érdekeltségi nyilatkozatait. Ezeknek az érdekeltségi nyilatkozatoknak kellően részleteseknek kell lenniük ahhoz, hogy az érdekelt felek véleményt alkothassanak arról, hogy fennáll-e összeférhetetlenség valamely konkrét projekt értékelésével kapcsolatban. A személyes adatok védelmének szükségességével kapcsolatos esetleges nehézségek elkerülése érdekében a szóban forgó szakértőket előzetesen figyelmeztetni kell arra, hogy a Bizottság közzé kívánja tenni nevüket és összeférhetetlenségi nyilatkozataikat az adott felhívás keretében, amelyen dolgozni fognak.

32. Ami azt illeti, hogy a Bizottságnak **most** további információkat kell-e közzétennie a GRACE-javaslatot megvizsgáló konkrét szakértőkkel kapcsolatban, az ombudsman megjegyzi, hogy ha úgy kívánja, a panaszos a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló rendelet, azaz az 1049/2001/EK rendelet [13] értelmében nyilvános hozzáférést kérhet a vonatkozó dokumentumokhoz.

33. Ami a *második* kérdést illeti, az ombudsman megjegyzi, hogy a Bizottság gyakran finanszíroz olyan projekteket, amelyeket az ipar vagy az iparral szoros kapcsolatban álló csoportok hajtanak végre. A szóban forgó felhívás valóban megkövetelte az iparral való ilyen kapcsolatokat [14] . Ebből következik, hogy a GRACE projekt kialakítása során elfogadja az iparral való kapcsolatok értékét, és ezért összeférhetetlenséget észlelhet. Az elfogadhatatlan összeférhetetlenség fennállásának kérdése azonban az adott esettől és a szóban forgó ágazati szervezet tevékenységének pontos jellegétől, valamint az e szervezet és egy vagy több érintett tudós közötti kapcsolatok mértékétől függ.

34. Az ombudsman megjegyzi, hogy a GRACE projektben részt vevő kutatási szervek többsége egyetemek és állami kutatóintézetek voltak [15] . Az ombudsman véleménye szerint a panaszos nem szolgáltatott olyan megalapozott bizonyítékot, amely igazolná, hogy bármilyen elfogadhatatlan összeférhetetlenség áll fenn.

35. Az ombudsman azonban úgy véli, hogy minden olyan esetben, amikor gyanú merül fel az uniós finanszírozású projektekben részt vevő tudósok függetlenségével kapcsolatban, a Bizottságnak proaktív választ kell adnia. Az ilyen helyzetben adott válaszának alaposnak, teljesnek és az összes tényen kell alapulnia. Az ilyen válaszadás elmaradása alááshatja a Bizottság – mint a projekt finanszírozója – legitimitását, és alááshatja magát a tudományos eredményeket. Ez még inkább így van, ha a GRACE projekthez hasonlóan a tudományos eredmények *várhatóan „az uniós kockázatértékelési folyamatra és általában a GMO-k biológiai biztonságával kapcsolatos kutatások eredményeire vonatkozó tudományos bizonyítékok és tudományos ajánlások révén támogatják az uniós kockázatértékelőket és az uniós döntéshozókat”* **[16]** . A jelen ügyben a Bizottság nem válaszolt a panaszos aggályaira olyan

alapos és átfogó módon, amennyire kívánatos lenne.

Következtetés

A panasz kivizsgálása alapján az ombudsman a következő következtetéssel zárja le:

Az ombudsman nem állapít meg hivatali visszásságot a Bizottság részéről.

A panaszost és a Bizottságot tájékoztatni fogják erről a döntésről.

Javaslatok a javításra

1. Az ombudsman 35. pontban tett megállapításainak fényében a Bizottságnak fontolóra kell vennie, hogy a panaszosnak részletesebb és alaposabb magyarázatot küldjön arra vonatkozóan, hogy miért véli úgy, hogy az ipar és a GRACE tudósai közötti kapcsolatok nem okoznak összeférhetetlenségi helyzetet.

2. A személyes adatok kezelésére és az üzleti titokra vonatkozó vonatkozó rendelkezésekre is figyelemmel a Bizottságnak a jogalkotó által előírt átláthatósági célkitűzés jobb teljesítése érdekében meg kell fontolnia, hogy közzétegye azon szakértők nevét, akik a hetedik keretprogram témájának és/vagy területkategóriáinak megfelelő bontásban értékelik a projekteket. Ezenkívül a szakértői jegyzékek közzétételéhez érdekeltségi nyilatkozatokat kell csatolni.

Emily O'Reilly

Európai ombudsman

Kelt Strasbourgban 2016. július 28-án.

[1] További részletekért lásd: http://www.grace-fp7.eu/en/content/grace-brief [Link]

[2] Link a jelentéshez: http://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Doubts_%20EU_Research_Project_GRACE_2.pdf

[3] A panaszos különösen a Nemzetközi Élettudományi Intézethez (ILSI) és a Nemzetközi Biológiai Biztonságkutatási Társasághoz (ISBR) fordult. Lásd a vonatkozó linkeket: http://www.ilsi.org/Pages/HomePage.aspx [Link] és ¤ [Link] A panaszos a GRACE egyik, a Monsantonál dolgozó tagjára is hivatkozott.

[4] A Bizottság 2011/161/EU határozata

[5] " *Tudományos és technológiai kiválóság, valamint az egyedi program célkitűzései szempontjából való relevanciája; a projekteredmények kidolgozása, terjesztése és felhasználása által gyakorolt lehetséges hatás; a végrehajtás és az irányítás minősége és hatékonysága.* "

[6] Az 1906/2006/EK rendelet és a 2011/161/EU, Euratom bizottsági határozat az 1906/2006/EK rendelet és a 2011/161/EU, Euratom bizottsági határozat szabályozza a hetedik keretprogram Bizottsághoz benyújtott javaslatainak – például a GRACE-projektnek – az értékelésébe való független szakértők bevonását. A rendelet 17. cikke és a bizottsági határozat 3. pontja meghatározza a külső szakértők szerepét, kiválasztási eljárását, valamint a magas szintű szakértelem elérésének és a konfliktushelyzetek elkerülésének eszközeit. A rendelet 17. cikkének (3) bekezdése előírja a Bizottság számára, *hogy „minden szükséges lépést megtegyen annak biztosítása érdekében, hogy a szakértő ne szembesüljön összeférhetetlenséggel azon üggyel kapcsolatban, amelyről a szakértőnek véleményt kell nyilvánítania* ". E cél elérése érdekében a kiválasztás előre meghatározott objektív kritériumokon alapul, míg a kiválasztott szakértőknek kinevezésük időpontjában alá kell írniuk az összeférhetetlenség hiányáról szóló nyilatkozatot (minden értékelés végén újra meg kell erősíteni), és tájékoztatniuk kell a Bizottságot arról, ha ilyen összeférhetetlenség merül fel feladataik ellátása során.

[7] A hetedik keretprogram (2007–20013) cselekvéseiben a vállalkozások, a kutatóközpontok és az egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2006. december 18-i 1906/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének (5) bekezdése „ *A Bizottság évente egyszer, bármely megfelelő médiumon közzéteszi a hetedik keretprogramban és az egyes egyedi programokban segítséget nyújtó független szakértők listáját*" . Lásd még az alábbi 29. pontot és 8. lábjegyzetet.

[8] http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#fp7 [Link]

A hetedik keretprogram együttműködési programja, amelynek keretében a GRACE projektet finanszírozták, 11 témából állt (a GRACE-t a 2. téma keretében finanszírozták). Minden témához hét szakértői lista létezik, nevezetesen évente egy (2007–2013). A szakértők nevét, állampolgárságukat, intézményüket és tevékenységi körüket tartalmazó éves jegyzékek átlagosan 250 nevet foglalnak magukban.

[9] Lásd a 7. lábjegyzetet.

[10] Együttműködési program, Élelmiszer-, Mezőgazdasági és Halászati és Biotechnológiai Téma, Szakértői lista KBBE 2012. [Link]

[11] A Horizont 2020 szakértőinek jegyzékei tájékoztatóbbak, mivel a következőkre vonatkozó információkat tartalmaznak: a legutóbbi munkáltató, a legutóbbi munkaadó városa, készségek és kompetenciák.

[12] A folyamatban lévő „Horizont 2020" keretprogramhoz hasonlóan.

[13] A *bajor Lager* ügyben a Bíróság kimondta, hogy a személyes adatokat tartalmazó dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelem benyújtásakor a 45/2001/EK adatvédelmi rendelet teljes mértékben alkalmazandóvá válik. A 45/2001/EK rendelet 8. cikkének b) pontja két együttes feltételt határoz meg, amelyek a személyes adatok továbbítására vonatkoznak. Személyes adatok csak akkor továbbíthatók (a) ha a címzett megállapítja az adatok továbbításának szükségességét, és b) ha nincs ok feltételezni, hogy az adattovábbítás sértené az érintett jogos érdekeit. A fenti ítélet arra kötelezi a Bizottságot, hogy végezze el az érintett felek különböző érdekei közötti mérlegelést (ideértve azt is, hogy a személyes adatok címzettjének meg kell állapítania a közzététel szükségességét, az úgynevezett „szükségességi teszt”).

[14] Ez valójában a hetedik keretprogram 2. témaköréből finanszírozott kutatási projektek egyik fő célkitűzése volt. Maga a felhívás egyértelműen jelezte, hogy az ipar részvételét erősen ösztönzik a projektekben, és „meg *kell fontolni a GMO-kutatás területén folyamatban lévő/meglévő tevékenységekkel való összekapcsolást* ”. Ebben az összefüggésben a pályázati felhívás számos olyan kutatóintézetet vagy szervezetet foglalt magában, amelyeket e kutatási terület fontos szereplőinek tekintettek, és amelyekkel a konzorciumjelöltek potenciálisan együttműködhetnek vagy megoszthatják a szakértelmet.

[15] A GRACE konzorcium tizennyolc résztvevőből áll (pl. egyetemek, állami kutatóintézetek, egy nemzetközi nonprofit kutatószervezet, tudásterjesztő szervezetek); szövetségi kutatóintézetek stb.) 13 országból.

[16] A 2012. évi munkaprogram, Együttműködés, 2. téma, Élelmezés, mezőgazdaság és halászat, valamint biotechnológia, 62. [Link] o.